

Á grøvini HJÁ PÁPANUM AFTAN Á 70 ÁR

MARY SUTHERLAND STENBERG ÚR HAVN VAR Í VÁR FYRI FYRSTU FERÐ
Á GRØVINI HJÁ PÁPA SÍNUM. PÁPIN DOYÐI UNDIR SEINNA HEIMSKRÍGGI
Í ITALIA OG LIGGUR GRIVIN Í HERMANNAKIRKJUGARÐINUM Í FORLI.
22. DESEMBER Í ÁR ERU SJEYTI ÁR, SÍÐANI HANN VAR GRIVIN HAR

GRØV

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

– Eg eri so glað, at eg havi verið handan túrin, sigur Mary, sum hevði báðar døturnar við á túrinum, tí nú havi eg sagt farvæl á røttum stað.

– Gjøgnum øll barnaárin trúði eg ikki, at pápi var deyður. Eg bilti mær inn, at hann sat í onkrari týskari fangalegu, at hann kanska hevði mist minnið.

– Sum vaksni skilti eg sjálvandi, at hann var deyður, og eg fekk vissu fyri tí, tá ið eg møtti Eric Thaw, einum fyrrverandi Lovat Scout, sum hevði verið granni hjá ommu og abba í Beaufort í Skotlandi, og sum stóð undir liðini á pápa, tá ið hann fall.

– Hann greiddi mær nágreiniliga frá, hvussu pápi doyði. Sum hann segði: »There was a blast on«. Teir vóru staddir á Poslættanum, týskarnir vóru annars við at taka seg aftur, men vildu gera eitt mótálop.

Pápi hevði júst bukkað seg niður í lívd av einum tankvogni, Eric stóð undir liðini á honum, og so er hetta yvirstaðið, og sum Eric segði: »I tapped him on his shoulder. Come on, Bob. The blast is off!« Tá datt pápi. Ikki eitt ljóð frá honum. Hann var deyður beinanvegin.

– Hetta var ein ugguleiki í øllum at vita, at tað gekk so skjótt, og tá mátti eg so trúgva tí, at hann var veruliga deyður, tí hesin maðurin hevði staðið undir liðini á honum og kundi greiða so gjølla frá sjálvari deysstundini.

Staðið, har pápi doyði, var eitt sinduruttan fyri Forli.

Brúðarmyndin av Elsu og Robert, Tey vóru foreldur Mary, men fingi ikki langa tíð saman sum hjún

Hevði ikki ráð

Eg havi altíð ynskt at sleppa á grøvina hjá pápa. Sum átjan ára gomul fekk eg bræv frá The War Commission, at teir gjørdur ein túr til Italia at vitja gravirnar, men eg hevði ikki ráð tá. Nokk hevði

eg fingið ferðina afturgoldna, men tú brúkar altíð nakað til sjálvt uppihaldið. So tað kom ikki upp á tal tá. Síðan tá hava maðurin og eg ofta tosað um túrin, men so ein dagin í vetur sigur hann við meg, um eg ikki skal biðja

døturnar koma við ein túr, so kundu tær síggja grøvina hjá abba teirra. Vit kundu fara um páskirnar, tí tá høvdu tær nakrar frídagar, og tá so avgerðin varð tikin, og tær høvdu játtað at koma við, var stutt til at fyrireika sjálvan túrin.

– Eg og eldra dóttirin fóru við flogfari til Keyptmannahavnar, og yngra dóttirin, sum býr í Danmark, kom hagar at mæta okkum. Haðani flugu vit til Milano og tóku so tokið til Bologna, har vit høvdu fingið okkum innivist á einum frálíkum hotelli mitt í býnum. Bologna er ein stórfingin býur, gamal universitetsbýur, nógv gomul hús. Undir seinna heimsbardaga fór býurin illa. Strategiskt lá hann væl fyri hjá italienarum, tí jarnbreytin bant saman norðara partin av Italiu og miðøkið. 16. juli 1943 bumbaðu teir sameindu stóran part av býnum, og nógvir søguligir bygningar vóru lagdir í oyði. Undir øllum kríggnum var býurin eitt lyklarøki fyri italiensku mótstøðurørsluni.

Í Bologna leigaðu vit ein bil og koyrdu so til Forli. Tað var lætt at finna býin Forli, men vit høvdu nakað av trupulleikum at finna tann rætta kirkjugarðin. Einar tvær ferðir koyrdu vit fram við einum stórum, hvítum húsum, og triðju ferðina vit komu har, gjørdur vit av at fara at spyrja um veg. Ein gamal maður stóð uttanfyri, og hann fór so inn í hesi stóru húsini, og tað var ikki leingi, til ein annar maður kom út. Hetta vísti seg at vera ein pensioneraður katólskur prestur. Hann var sera blíður, fór í sín egna bil og koyrði undan okkum, til vit komu til kirkjugarðin. Og nú bar til, eg kendi kirkjugarðin aftur av myndum, eg hevði fingið sendandi frá Lovat Scouts hermonnum, sum áður høvdu verið har.